

Orättvis bedömning av förskolebarn

Svensk förskola är numera en del av en stark bedömningskultur. Men det är sociala förmågor hos barnen snarare än lärande som bedöms av förskollärarna, visar en avhandling vid Göteborgs universitet.

Eva M Johansson, verksam vid Högskolan Väst, har undersökt vad förskollärarna egentligen bedömer av barns utveckling, lek och lärande och vad det får för konsekvenser för barnen. Hon har studerat detta vid två förskolor. Den ena förskolan ligger i ett område som anses som socialt och ekonomiskt utsatt med utlandsfödda invånare i majoritet, medan den andra förskolan ligger i ett område som beskrivs som privilegierat.

– Bedömningarna tenderar att handla om form istället för om innehåll. Lärandet, som får alltmer framträdande plats såväl i styrdokument som i förskollärarnas tal, är i bedömningarna generellt och vagt beskrivet, säger Eva M Johansson.

I förskollärarnas skriftliga dokumentation om barnen formuleras barnens lärande och hur lärandet sker som ett uttryck för intresse och motivation. Det konkreta lärandet i relation till ett specifikt innehåll - som matematiska, språkliga eller motoriska färdigheter - är dock sällan synligt i dokumentationen, eller för den delen i lärares tal om barnen. I stället är det barnens sociala förmågor som framträder.

Av avhandlingen framgår att olika budskap gäller vid de två studerade förskolorna. I förskolan i det utsatta området styr en uppförandekultur bedömningarna, som lyfter fram specifika kriterier för att uppföra sig rätt.

I förskolan i det privilegierade området styr istället en så kallad förhandlingskultur, som fokuserar bedömningarna på barnens kreativitet och delaktighet.

– Detta innebär en risk för att barnen i uppförandekulturen ges sämre förutsättningar att utveckla sin förmåga att fantisera och förhandla. Dessutom riskerar de att inte utveckla kunskaper och förmågor som är förknippade med skolframgång, som kreativitet och självständighet, säger Eva M Johansson.

Med grund i studiens resultat föreslår hon att arbetet på alla förskolor i landet fokuserar både på att ge barn stöd att utveckla fantasi, kreativitet och förhandlande förmågor, samt på att sätta kunskapsutveckling framför personlighet i bedömningarna.

– Att bedöma barnens förståelse för att utveckla ny kunskap gynnar särskilt barn med låg social och utbildningsmässig bakgrund, säger Eva M Johansson.

För mer information:

Eva M Johansson, e-post: eva.m.johansson@hv.se, telefon: 070-2526413

Eva M Johansson lägger fram sin avhandling *Det motsägelsefulla bedömningsuppdraget En etnografisk studie om bedömning i förskolekontext* vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik, Göteborgs universitet, fredagen den 11 november, 13.00.

Plats: Sal C 118, Högskolan Väst, Trollhättan

Avhandlingen finns digitalt publicerad på <http://hdl.handle.net/2077/46830>